



Podstawy prawno-organizacyjne prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze geologiczno-górnictwem w Socjalistycznej Republice Wietnamu

Andrzej W. Jasiński¹



Legal and administrative framework for investments in the geological-mining sector in the Socialist Republic of Vietnam. Prz. Geol., 59: 211–213.

Abstract. Main frames of the now-a-day Law of Vietnam on prospecting, exploration, mining and processing of minerals has been presented. Within the scope of this article are included: Mineral Law (provides for the management, protection and basic geological surveys of mineral resources and mineral activities including prospecting, exploring, mining and processing of minerals in solid and gaseous forms, mineral water and natural thermal water, except oil and gas and other types of natural water, which shall be subjected to separate legal regulations), Law on amendments and supplement of some articles of the Mineral Law (amends and supplements some articles of the above mentioned Mineral Law) and Decree of the Government stipulating detailed provisions on the implementation of the law on amendment and supplement of some articles of the Mineral Law (provides detailed regulations for

the implementation of the Mineral Law and of the Law on amendments and supplement of some articles of the Mineral Law).

The possibilities of the geological mining activities of foreign entrepreneurs in Vietnam have been presented.

Some indications of the legal-organizational origin, valuable to undertake successful activity, have been suggested.

Keywords: Vietnam, law, decree, amendment, supplement, mineral, prospecting, exploration, mining, processing

Rozpoczęcie działalności gospodarczej w sektorze surowcowym wymaga od przedsiębiorcy nie tylko zaangażowania kapitału, ale przede wszystkim zapoznania się z przedmiotem takiej działalności oraz ze specyficznymi warunkami w jakich przyjdzie ją prowadzić. Wspomniana specyfika wzrasta, jeżeli działalność odbywać się ma w innym kraju, odległym od dotychczasowych obszarów prowadzenia przez zainteresowanego przedsiębiorczości, odmiennym pod względem klimatu, religii oraz podejścia do życia i obowiązków.

W przypadku przedsiębiorcy, który już taką działalność prowadzi, rozszerzenie jej poza swój kraj nie jest prostym przeniesieniem doświadczeń na nowy grunt, lecz wiąże się z koniecznością adaptacji posiadanej wiedzy, stosowanej technologii, a także możliwości organizacyjnych i kapitałowych do nowych warunków.

Optymalne decyzje wymagają wieloaspektowej analizy sytuacji lokalnej. Obok oceny uwarunkowań geograficzno-klimatyczno-społecznych niezbędne jest również zapoznanie się ze spektrum możliwości surowcowych danego kraju – zarówno z punktu widzenia jakościowego, jak i ilościowego. Potrzebna jest także analiza fundamentu prawnego na którym bazowała będzie taka działalność gospodarcza.

Autor w czasie pobytu w Socjalistycznej Republice Wietnamu, na przełomie listopada i grudnia 2008 r., nawiązał kontakty zarówno z przedstawicielami administracji rządowej różnych szczebli, jak i z przedstawicielami wietnamskiej nauki i gospodarki. Pojawiła się dzięki temu możliwość konfrontowania przez autora zapisów prawnych z rzeczywistością, a także przedyskutowania różnych potencjalnych scenariuszy zaangażowania się polskich podmiotów gospodarczych w Wietnamie.

Wietnam jest krajem bardzo atrakcyjnym pod względem surowcowym i należy przypuszczać, iż zainteresowa-

nie polskich podmiotów gospodarczych w dużym stopniu odnosić się będzie do współpracy w sektorach geologiczno-górnictwem i przetwarzania rud i koncentratów.

Prawo geologiczne i górnicze Wietnamu

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi problematykę geologiczno-górnictwem Wietnamu są:

- ❑ Konstytucja Socjalistycznej Republiki Wietnamu z 1992 r. (art. 17, 29 i 84).
- ❑ *Prawo o surowcach mineralnych (Mineral Law)* uchwalone przez Zgromadzenie Narodowe 20 marca 1996 r. Akt ten traktuje głównie o zarządzaniu zasobami surowców mineralnych i ich ochronie oraz o podstawowym rozpoznaniu zasobów geologicznych surowców mineralnych i działaniach związanych z ogólnym i szczegółowym rozpoznaniem zasobów surowców mineralnych, ich wydobywaniem i przetwarzaniem (traktowanym jako klasyfikacja i wzbogacanie oraz inne procesy prowadzące do podniesienia wartości surowca mineralnego). Prawo to nie dotyczy ropy naftowej i wód naturalnych innych niż wody mineralne i termalne.
- ❑ *Poprawki i uzupełnienia niektórych artykułów Prawa o surowcach mineralnych (Law on amendments and supplement of some articles of the Mineral Law)* uchwalone przez Zgromadzenie Narodowe w trakcie jego 7. sesji (5 maja–14 czerwca 2005 r.; Law No. 46/2005/QH11). Ten akt prawny wprowadza nowe zapisy i zmiany w *Prawie o surowcach mineralnych* z 1996 r.
- ❑ *Dekret rządu określający szczegółowe warunki wprowadzenia poprawek i uzupełnień niektórych artykułów Prawa o surowcach mineralnych (Decree of the Government stipulating detailed provisions on the*

¹Institut Nauk Geologicznych, Uniwersytet Wrocławski, pl. M. Borna 9; 50-204 Wrocław; kees@poczta.fm.

implementation of the Law on amendment and supplement of some articles of the Mineral Law) z 27 grudnia 2005 r. (No. 160/2005/ND-CP).

Drugi i trzeci z podanych aktów prawnych, jako ściśle ze sobą powiązane, powinny być rozpatrywane łącznie.

Poprawki i uzupełnienia niektórych artykułów Prawa o surowcach mineralnych adresują to prawo do:

- ❑ agend rządowych zajmujących się zarządzaniem surowcami mineralnymi;
- ❑ organizacji zajmujących się podstawowym rozpoznaniem geologicznym;
- ❑ krajowych i zagranicznych organizacji i innych jednostek, a także obywateli wietnamskich przebywających za granicą i zaangażowanych w Wietnamie w działania związane z surowcami mineralnymi;
- ❑ innych organizacji i osób fizycznych związanych z zarządzaniem zasobami surowców mineralnych i ich ochroną.

Ponadto trzeci z wymienionych aktów prawnych wylicza, zasadniczo podobne do obowiązujących w naszym kraju, zasady prowadzenia działań związanych z surowcami mineralnymi, kładąc jednak dodatkowy nacisk na stwarzanie warunków rozwoju lokalnej infrastruktury i poprawę warunków życia lokalnych społeczności. Ważną zasadą takich działań jak rozpoznanie, wydobycie górnicze i przetwarzanie jest powiązanie ich z akceptowanymi przez kompetentne władze państwowe planami. Na poziomie kraju oraz poszczególnych prowincji i miast wydzielonych (bepośrednio podlegających władzom centralnym) zatwierdzone są tzw. plany ogólne (*master plans*), zróżnicowane pod względem działalności związanej z surowcami mineralnymi, ich jakości i władz kompetentnych do ich zatwierdzania.

Różne rodzaje planów ogólnych i kompetentnych władz prowadzą do tego, że istnieje kilka ośrodków decyzyjnych w zakresie rozpoznania i zagospodarowania surowców mineralnych:

- ❑ za podstawowe rozpoznanie dużych wystąpień surowców mineralnych odpowiada Ministerstwo Zasobów Mineralnych i Środowiska;
- ❑ w sprawach eksploracji, wydobycia górniczego i przetwarzania surowców mineralnych (z wyjątkiem surowców wykorzystywanych jako materiały budowlane i do produkcji cementu) decyduje podejmuje Ministerstwo Przemysłu i Handlu;
- ❑ surowcami wykorzystywanymi jako materiały budowlane i do produkcji cementu rozporządza Ministerstwo Budownictwa;
- ❑ surowcami mineralnymi w małych wystąpieniach lub w wystąpieniach, w których zaprzestano eksploatacji, zawiadują władze prowincjonalne oraz władze miast wydzielonych.

Ostateczne brzmienie art. 55 *Prawa o surowcach mineralnych* nakłada na rząd Wietnamu obowiązek zarządzania tymi surowcami poprzez ministerstwa i komitety ludowe. Szerokie i detaliczne rozwinięcie tego zadania zawarte jest w wymienionym wcześniej dekreście rządu z 27 grudnia 2005 r.

Poprawione *Prawo o surowcach mineralnych* sygnalizuje powinność państwa do tworzenia organizacjom i innym jednostkom (zarówno krajowym, jak i zagranicznym) warunków zachęcających do inwestowania w eksplorację, wydobycie i przetwarzanie surowców mineralnych, zwłaszcza jeśli:

- ❑ wydobycie i przetwarzanie odbywałoby się na miejscu, w obszarach o trudnych warunkach społeczno-gospodarczych;
- ❑ realizowane byłyby projekty stosujące nowe osiągnięcia nauki i technologii – zapewniające ochronę środowiska, maksymalne wykorzystanie składników użytecznych – wytwarzających metale, stopy lub produkty o wysokiej wartości i z dużą wydajnością, a także projekty przetwarzania importowanych surowców mineralnych, mające na celu zabezpieczenie potrzeb zarówno rynku wewnętrznego, jak i eksportu;
- ❑ działalność górnicza i przetwarzanie surowców skalnych połączone będą z rozwojem infrastruktury technicznej, ochroną i rekultywacją lokalnego środowiska naturalnego, a miejscowa ludność będzie zatrudniana w pierwszej kolejności.

W cytowanym prawie jest także zasygnalizowane ograniczanie przez państwo eksportu nieprzetworzonych surowców mineralnych i koncentratów. Rząd został zobowiązany do sformułowania listy warunków i standardów dotyczących surowców mineralnych, których eksport jest dozwolony lub ograniczony.

W celu m.in. ochrony jeszcze nieeksploatowanych i nowo odkrywanych surowców mineralnych został powołany specjalny Państwowy Urząd Zarządzający Surowcami Mineralnymi. Jest on odpowiedzialny za wyznaczenie obszarów, w których takie nieeksploatowane surowce występują. Urząd ten ochronę ww. surowców powinien zapewnić we współpracy z odpowiednimi ministerstwami i władzami lokalnymi.

Wnioski

Analizując prawo Socjalistycznej Republiki Wietnamu traktujące o działalności geologiczno-górniczej w tym kraju, należy rozważyć różne możliwości rozpoczęcia takiej działalności. Zważywszy na obecną sytuację gospodarczą na świecie oraz na stworzone w latach ubiegłych plany strategów gospodarczych tego kraju (zwłaszcza te odnoszące się do poziomu inwestycji zagranicznych w Wietnamie) może okazać się to łatwiejsze i tańsze niż przed 2009 r. Analiza prawa geologiczno-górniczego oraz warunków wewnętrznych Wietnamu prowadzi do następujących spostrzeżeń:

- ❑ należy rozważyć następujące opcje:
 - zaangażowanie się w działalność już funkcjonujących zakładów z branży geologiczno-górniczo-metalurgicznej, które posiadają ważne koncesje na działalność w różnych sektorach tych branż;
 - skorzystanie z niewykorzystanych, zwróconych lub wygasłych koncesji na wydobycie surowców mineralnych;
 - skorzystanie z niewykorzystanych, zwróconych lub wygasłych koncesji na eksplorację obszarów po pozytywnej prospekcji geologicznej;
 - skorzystanie z niewykorzystanych, zwróconych lub wygasłych koncesji na prospekcję w obszarach perspektywicznych;
 - wystąpienie o nowe koncesje na prospekcję terenową a następnie, w zależności od jej wyników, o kolejne koncesje na eksplorację, wydobycie i wzbogacanie surowców mineralnych;

- z punktu widzenia znajomości języków obcych w Wietnamie:
 - młoda kadra, jeśli mówi w języku obcym, to głównie po angielsku;
 - średnia i starsza kadra używa głównie języka rosyjskiego i polskiego (jest znacząca grupa geologów i górników wykształconych w Polsce, którzy chętnie będą współpracować z polskimi przedsiębiorstwami);
 - najstarsza kadra używa języka francuskiego;
- należy wykorzystać miejscowy potencjał ludzki, poczynając od grupy geologów i górników wietnamskich mówiących w powszechnie używanych europejskich językach obcych, a zwłaszcza po polsku. Zatrudnianie miejscowej siły roboczej stwarza lepsze warunki prawne dla rozpoczęcia działalności gospodarczej. Współpraca ze znaczącymi przedstawicielami świata nauki, gospodarki i polityki Wietnamu może być pomocna w osiąganiu sukcesów gospodarczych. Wśród wpływowych ludzi establishmentu wietnamskiego, którzy znają język polski, są m.in. minister środowiska i zasobów naturalnych, będący jednocześnie przewodniczącym Towarzystwa Przyjaźni Wietnamsko-Polskiej, oraz prezydent Hanoi;
- w pracach prospekcyjnych i eksploracyjnych obecność współpracowników wietnamskich jest najprawdopodobniej niezbędna aby uzyskać odpowiednią koncesję. Można sporządzić listę potencjalnych współpracowników wietnamskich, jak też, poprzez nich, listę potencjalnych przedsiębiorstw geologicznych, geofizycznych, wiertniczych, górniczych i laboratoriów badawczych, które mogłyby być zaangażowane przez stronę polską;
- tylko przedsiębiorstwa zagraniczne z biurem reprezentującym lub oddziałem w Wietnamie mają

możliwość starania się o licencję na prospekcję i eksploatację;

- przedsiębiorstwa krajowe, także te z kapitałem zagranicznym, posiadające licencję na działalność gospodarczą lub licencję inwestycyjną dotyczącą działalności w zakresie surowców mineralnych, są upoważnione do prowadzenia prospekcji, eksploatacji, wydobycia i przetwarzania surowców mineralnych;
- licencję na działalność gospodarczą uzyskuje się zgodnie z prawem o przedsiębiorstwach, a licencję inwestycyjną zgodnie z prawem o inwestycjach zagranicznych w Wietnamie;
- Departament Geologii i Surowców Mineralnych działa w imieniu Ministerstwa Zasobów Naturalnych i Środowiska jako państwowa agencja kompetentna do przyjmowania dossier aplikantów i informowania ich o końcowych rozwiązaniach; podobnie jest z Departamentami Zasobów Naturalnych i Środowiska na poziomie władz prowincji i miast wydzielonych;
- w wielu fragmentach omawianych przepisów sygnalizowana jest także możliwość dodatkowych lub szerszych rozwiązań, np. poprzez pozwolenia premiera.

Literatura:

Dekret rządu określający szczegółowe warunki wprowadzenia poprawek i uzupełnień niektórych artykułów Prawa o surowcach mineralnych z 27 grudnia 2005 r. (No.: 160/2005/ND-CP).

Konstytucja Socjalistycznej Republiki Wietnamu z 1992 r.

Poprawki i uzupełnienia niektórych artykułów Prawa o surowcach mineralnych uchwalone przez Zgromadzenie Narodowe Socjalistycznej Republiki Wietnamu w trakcie 7 sesji, w dniach 5 maja – 14 czerwca 2005 r. (No. 46/2005/QH11).

Prawo o surowcach mineralnych uchwalone przez Zgromadzenie Narodowe Socjalistycznej Republiki Wietnamu dnia 20 marca 1996 r.

Praca wpłynęła do redakcji 10.04.2009 r.

Akceptowano do druku 16.12.2009 r.

